

Un duet per a flauta i fagot de Jaume Roura

Joan Vives

Eduard Martínez

Resumen. *Un dueto para flauta y fagot de Jaume Roura*

Los autores ofrecen la edición del dueto de J. Roura. Previamente, aportan los datos biográficos del compositor conocidos hasta el momento. Entre ellos, cabe destacar que Roura fue maestro de capilla de Santa María de Mataró hasta su óbito en 1853. Vives y Martínez observan como el hecho de que se trate de la única obra conservada del compositor, hasta el presente, y que fuera una obra de encargo para las academias de las Escuelas Pías de Mataró, junto al hecho de que se trate de repertorio de cámara para dos instrumentos de viento, otorgan carta de relieve significativo a su edición y divulgación, de cara al mejor conocimiento del hecho musical catalán de la primera mitad del siglo XIX. (Jordi Rifé i Santaló)

Résumé. *Un duetto pour flûte et fagot de Jaume Roura*

Les auteurs présentent l'édition du duetto de J. Roura. Ils apportent dans un premier temps les données biographiques du compositeur connues à ce jour. Il convient de noter parmi celles-ci que Roura fut maître de chapelle de Santa Maria de Mataró jusqu'à sa mort en 1853. Vives et Martínez remarquent que le fait que ce soit sa seule œuvre conservée qui ait été commandée pour les académies des Escuelas Pías de Mataró et qu'il s'agisse d'une œuvre de répertoire de chambre pour deux instruments à vent permettent, grâce à son édition et divulgation, de mieux connaître le fait musical catalan de la première moitié du XIXe siècle. (Jordi Rifé i Santaló)

Abstract. *A duet for flute and bassoon by Jaume Roura*

The authors of this article present their edition of the duet by J. Roura. Their work starts with the biographical details currently known concerning the composer. Amongst these there is the fact that Roura was the choirmaster in Santa Maria de Mataró, Catalonia, until his death in 1853. Vives and Martínez point out that the fact of the duet being the composer's only surviving work known to date, of it having been commissioned by the academies of the Pías Schools (Church schools) in Mataró, and of it being a chamber piece for two wind instruments make the publication of this work especially significant, particularly in terms of increasing an awareness of Catalan music in the first half of the nineteenth century. (Jordi Rifé i Santaló)

Zusammenfassung. *Ein Duett für Flöte und Fagott von Jaume Roura*

Die Verfasser bieten die Ausgabe des Duettes von J.Roura an. Zunächst werden die bisherigen biografischen Daten des Komponisten angegeben, wobei betont werden kann, dass Roura bis zu seinem Tod 1853 Kapellmeister der Kapelle von Santa Maria in Mataró war. Vives und Martínez stellen fest, dass es sich um das einzige bis zum heutigen Tag erhaltene Werk des Komponisten handelt, das im Auftrag der Akademien der 'Escuelas Pías de Mataró' gemacht wurde und ausserdem handelt es sich um ein Kammerrepertoire für zwei Blasinstrumente, was wiederum der Ausgabe und der Verbreitung im Hinblick auf erweiterte Kenntnisse der katalanischen Musik der ersten Hälfte des XIX. Jahrhunderts mehr Bedeutung zukommen lässt. (Jordi Rifé i Santaló)

La personalitat musical de l'autor de l'obra que aquí presentem, així com la seva trajectòria biogràfica, encara ofereixen nombrosos interrogants deguts, en part, a una falta d'investigació més profunda sobre el tema.

De Jaume Roura encara no s'ha trobat l'acta de bateig. Per tant, no sabem quan va néixer, encara que sembla bastant clar que va ser durant l'últim terç del segle XVIII.

La referència més antiga apareguda per ara, als arxius municipals de Mataró, ens situa al 1830, any del nomenament del prevere Baltasar Dorda, organista, com a mestre de capella de Santa Maria. Jaume Roura, que no va acceptar aquest nomenament, va presentar la seva queixa a l'ajuntament, on, el 1833 es va revocar la sentència anterior nomenant seguidament Roura com a nou mestre de capella.

També hem conservat l'acta segons la qual, el 1853, Roura causa baixa com a mestre de capella, sense justificar-ne el motiu. Malgrat tot, aquest fet està molt relacionat amb la mort del compositor. Encara que tampoc no s'ha trobat l'acta d'òbit, sabem que Manuel Blanch, Pvre. (1827-1883, autor de la *Missa de les Santes*), «[...] en diez y ocho de Marzo de 1853, fué nombrado para aceptar la maestría de la Capilla de música de la Parroquia de Santa María, que había quedado vacante por la muerte del Rdo. D. Jaime Roura, Pbro.[...]» tal com queda reflectit a la *Biografía del Rdo. Manuel Blanch, leída en la solemne velada literario-musical que [...] celebró el Excmo. Ayuntamiento, el día 20 de juliol de 1888*. L'autor i lector d'aquella biografia va ser el successor de Mn. Blanch, Francesc Mas i Oliver, Pvre. i futur bisbe Mas.

La relació de Roura amb Blanch havia de ser certament bona. Blanch va començar a estudiar solfeig amb Josep Roura, germà de Jaume. Posteriorment havia de rebre classes de violí del mateix Jaume, que, alhora, va donar suport al nomenament de Blanch com a nou «Xantre» de Santa Maria, el 1842. A partir d'aquí tot fa pensar que la relació va ser constant, almenys professionalment, fins la mort de Roura.

Pel que fa al *Duo de flauta i Fagot*, aquesta és l'única composició d'aquest mestre que hem trobat. Tot i que s'han conservat —en altres arxius— obres

on consta aquest cognom, no podem tenir la seguretat que sigui d'aquest personatge. Així, tot i que possiblement no es tracti pas d'una obra d'un gran valor musical, sí que presenta algunes característiques que el converteixen en una obra excepcional i en fan aconsellable la seva revisió i divulgació. En primer lloc, aquest fet de ser l'única obra conservada del mestre mataroní. Segonament, és molt significatiu que la partitura formés part de l'antic patrimoni musical de les escoles pies mataronines de Santa Anna, on durant molts anys es van fer les «acadèmies», una mena de vetllades culturals on la música no hi faltava mai. Ens trobem, doncs, davant d'una obra escrita arran d'un encàrrec de les escoles pies a un dels músics amb més prestigi social a la ciutat com era el mestre de capella de Santa Maria. Aquest *Duo*, anava destinat a una de les «acadèmies» realitzades al Col·legi de Santa Anna durant la primera meitat del segle XIX?

En tercer lloc, tot i que en aquestes acadèmies normalment hi tenia cabuda tot tipus de música (tecla, vocal, petits grups, etc.), és precisament una composició de música de cambra la que ens ha pervingut. El patrimoni musical català dels segles passats té nombroses obres de repertori vocal, així com també de tecla, i investigacions recents han posat de manifest que el repertori orquestral també va tenir els seus compositors; però la història de la música catalana està mancada gairebé totalment de música de cambra, almenys pel que en coneixem fins ara.

Finalment, també és interessant de fer tenir en compte els instruments per als quals va ser escrit aquest duet. Fins a cert punt el fet d'escriure per al fagot podria connectar amb el favor de què gaudia aquest instrument a les darreries del segle anterior i durant les primeres dècades del XIX com a instrument solista en el repertori orquestral.

Actualment el manuscrit original es conserva a l'Arxiu de l'Escola Pia de Catalunya, a Barcelona¹, i està format per un bifoli apaïsat, en el qual, un cop obert, la part de la flauta apareix a la banda esquerra i la del fagot, a la dreta. En la part del fagot el copista va saltar-se els compassos 65 i 66, fet pel qual aquesta partició té dos compassos menys que la de la flauta. Pel que fa a l'ornamentació, només hi ha dues indicacions escrites (compassos 32 i 33). Les indicacions dinàmiques i d'articulació en són absents, i també hi falten algunes alteracions accidentals.

En la present revisió s'han corregit alguns petits errors, alhora que s'hi han afegit les alteracions accidentals esmentades, i també es fa una proposta per als dos compassos absents de la part del fagot. Com és habitual, totes aquestes indicacions afegides estan escrites entre parèntesis.

1. ESTER-SALA, Maria; VILAR, Josep M.: «Arxius musicals a Catalunya», XX. Barcelona: Arxiu de l'Escola Pia de Catalunya, Arxiu històric dels Franciscans de Catalunya, Arxiu dels Carmelites Descalços de Catalunya i Balears, Arxiu dels Caputxins de Sarrià. *Revista Musical Catalana*, 64 (1990), p. 43.

DUO per a Flauta i Fagot en Sol menor

LARGO

Jaume Roura, Pyre. +1853

Flauta

Flauta

Fagot

Musical notation for measures 1-4, showing the Flute and Bassoon parts.

5

Musical notation for measures 5-8, showing the Flute and Bassoon parts.

9

Musical notation for measures 9-13, showing the Flute and Bassoon parts.

14

Musical notation for measures 14-16, showing the Flute and Bassoon parts.

17

Musical notation for measures 17-20, showing the Flute and Bassoon parts. Measure 19 contains two triplet markings over the flute part.

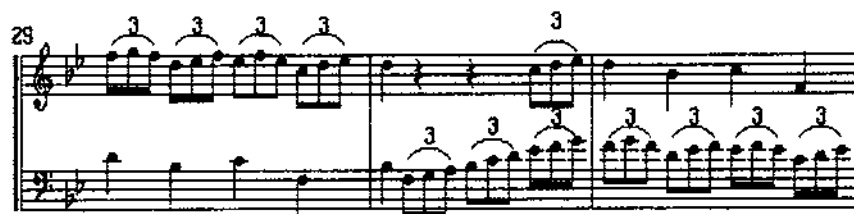
21

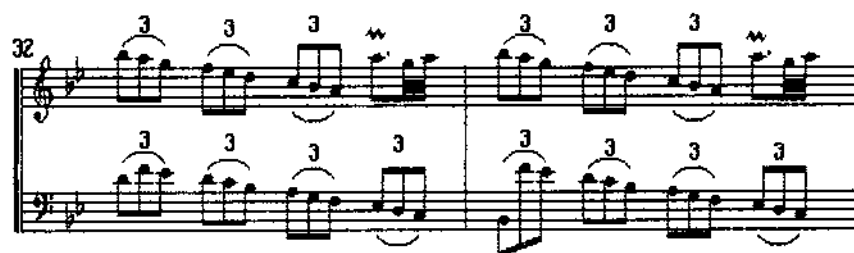
25

29

32

34

38

Musical score system 38, measures 38-41. The system consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat. Measure 38 starts with a treble clef. Measure 40 contains two circled '4' annotations above the treble staff.

42

Musical score system 42, measures 42-45. The system consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat. Measure 42 starts with a treble clef.

46

Musical score system 46, measures 46-49. The system consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat. Measure 46 starts with a treble clef. Measure 48 contains a circled '1' annotation above the bass staff.

51

Musical score system 51, measures 51-54. The system consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat. Measure 51 starts with a treble clef. Measure 52 contains a circled '2' annotation above the treble staff.

57

Musical score system 57, measures 57-60. The system consists of two staves, treble and bass clef. The key signature has one flat. Measure 57 starts with a treble clef. Measure 58 contains a circled '4' annotation above the treble staff. Measure 59 contains a circled '4' annotation above the treble staff with a sharp sign (#) to its left.

61

65

69

73

78

Original

(3)
Compassos 65 i 66 són
absents a l'original.

82

Musical score for measures 82-86. The piece is in G major (one sharp) and 3/4 time. The melody in the treble clef features six triplet eighth notes, each marked with a '3' and a slur. The bass line provides a steady accompaniment with eighth notes and quarter notes.

(6) 3 85

Musical score for measures 87-91. The melody in the treble clef includes a triplet of eighth notes marked '(6) 3' and another triplet marked '85'. The bass line continues with eighth and quarter notes.

87

Musical score for measures 92-95. The melody in the treble clef consists of four triplet eighth notes, each marked with a '3' and a slur. The bass line continues with eighth and quarter notes.

98

Musical score for measures 96-98. The melody in the treble clef features a triplet of eighth notes marked '(3)' and a sharp sign (#) above the final note. The bass line continues with eighth and quarter notes.

96

Musical score for measures 99-101. The melody in the treble clef features a sharp sign (#) above the final note. The bass line continues with eighth and quarter notes.